

Iniciativa Legislativa Popular (ILP)

Proposició de llei de responsabilitat política

Exposició de motius

La ciutadania andorrana clama responsabilitat política als seus governants. En aquests darrers anys de crisi, moltes persones s'han quedat sense feina i moltes empreses del país pateixen.

En aquests moments en què es qüestiona la viabilitat del sistema públic de pensions i altres drets bàsics, els ciutadans exigeixen als poders públics, ara més que mai, una gestió acurada, honesta, una professionalitat i una serietat en la gestió dels recursos públics.

Així, en aquesta llei es recullen les exigències actuals dels ciutadans cap als seus governants: Govern i Comuns.

L'article 1 obliga a tots els càrrecs públics a realitzar una declaració de béns notarial a l'inici i al final del mandat polític. Determina que el Tribunal de Comptes ha d'analitzar els documents en finalitzar el càrrec i li demana de trametre un expedient a la fiscalia en cas de sospitar d'un possible enriquiment personal a través de l'exercici del càrrec públic.

L'article 2 crea l'obligació per part de Govern i Comuns de publicar al BOPA anualment un Document de Compliment de Programa Electoral i a finals de mandat un Document final de Balanç de Programa Governamental o Document final de Balanç de Programa Comunal en el cas dels Comuns.

L'article 3 estableix l'acompanyament obligatori de la documentació necessària que demostrï màxima diligència, serietat i la cerca de l'interès general en la presa de decisions polítiques (plans de negoci, auditories, opinions d'experts...) que impliquin una despesa de més de 100.000 euros.

L'article 4 modifica nou articles del Codi Penal introduint la inhabilitació de 30 anys d'aquelles persones amb càrrec d'autoritat que cometin delictes de corrupció, tràfic d'influències, sostracció de béns públics, administració deslleial del patrimoni públic, intromissió d'interessos privats en la funció pública, negociacions prohibides i abús d'informació privilegiada per part d'una autoritat.

L'article 5 determina l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Article 1

En el moment d'acceptar la funció i en finalitzar aquesta, els càrrecs polítics –que siguin el Cap de Govern i els ministres, els Síndics Generals i els Consellers Generals, els Cònsols i els Consellers comunals– han de fer obligatòriament una declaració de béns notarial.

En un termini de tres mesos del final del mandat polític, les dues declaracions notariales es lliuren al Tribunal de Comptes per part de cada càrrec. L'organisme revisarà les declaracions i en cas de detectar un enriquiment anormal de la persona realitzarà un expedient que trametrà a la fiscalia.

Article 2

1. El Govern i els Comuns publiquen cada any al mes de gener el Document de Compliment de Programa Electoral que recull les propostes del seu programa electoral, les accions portades a terme i aquelles que no hauran sigut implantades al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra (d'ara endavant BOPA).
2. Les accions no implementades s'acompanyen d'una explicació argumentada de les raons per les quals no s'han portat a terme i el calendari previst per a que vegin la llum.
3. En cas que una proposta sigui descartada, el Govern i els comuns desenvolupen les raons per les quals ha sigut desestimada.
4. Abans de dissoldre el parlament i en vistes d'unes noves eleccions generals, el Govern publicarà al BOPA un Document Final de Balanç de Programa Governamental que recollirà totes les actuacions efectuades i descartades dels quatre anys de mandat. En aquest cas, el Govern publica el dit document tres mesos abans de la data aniversari de la darrera convocatòria de la contesa electoral.
5. En vistes d'unes noves eleccions comunals, el Comú publica al BOPA un Document Final de Balanç de Programa Comunal que recollirà totes les actuacions efectuades i descartades dels quatre anys de mandat. En aquest cas, el Comú publica el dit document tres mesos abans de la convocatòria de la contesa electoral.

Article 3

Les decisions de Govern o del Comú que impliquin una despesa de més de 100.000 euros han d'anar acompanyades de la documentació necessària que demostrï màxima diligència, serietat i la cerca de l'interès general en la presa de decisions polítiques (plans de negoci, auditories, opinions d'experts,...).

Aquesta documentació es publica al BOPA en el mateix moment que el Govern o el Comú prenen la decisió definitiva de tirar endavant el projecte que genera la despesa.

Article 4

1. Es modifica l'article 380 del Codi Penal vigent amb el text següent:

"Article 380. Corrupció"

1. El funcionari que, en profit propi o d'un tercer, demani o rebi, personalment o per persona interposada, avantatges indeguts o accepti un oferiment o promesa amb la finalitat de realitzar o d'ometre un acte propi del seu càrrec, ha de ser castigat amb pena de presó d'una durada màxima de dos anys i suspensió per a l'exercici de càrrec públic per un període màxim de tres anys.
2. L'autoritat que, en profit propi o d'un tercer, demani o rebi, personalment o per persona interposada, avantatges indeguts o accepti un oferiment o promesa amb la finalitat de realitzar o d'ometre un acte propi del seu càrrec, ha de ser castigat amb pena de presó d'una durada màxima de dos anys i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic.
3. El particular que ofereixi, lliuri o prometi a l'autoritat o al funcionari, per al seu profit o el d'un tercer, avantatges indeguts amb la finalitat que realitzi un dels actes descrits a l'apartat anterior ha de ser castigat amb pena d'arrest.
4. Constitueix excusa absolutòria el fet que el particular denunciï davant l'autoritat l'acte de corrupció abans de conèixer l'inici d'una investigació."

2. Es modifica l'apartat l'article 381 del Codi Penal vigent amb el text següent:

"Article 38. Tipus agreujat"

1. El funcionari que, en profit propi o d'un tercer, demani o rebi, personalment o per persona interposada, avantatges indeguts o accepti oferiment o promesa per realitzar o per haver realitzat, en l'exercici del seu càrrec, una acció o una omissió injusta, per retardar tràmits o per adoptar un acte de natura política, ha de ser castigat amb pena de presó d'un a quatre anys i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic per un període màxim de sis anys.
2. L'autoritat que, en profit propi o d'un tercer, demani o rebi, personalment o per persona interposada, avantatges indeguts o accepti oferiment o promesa per realitzar o per haver realitzat, en l'exercici del seu càrrec, una acció o una omissió injusta, per retardar tràmits o per adoptar un acte de natura política, ha de ser castigat amb pena de presó d'un a quatre anys i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic.
3. El particular que ofereixi, lliuri o prometi a l'autoritat o al funcionari, per al seu profit o el d'un tercer, avantatges indeguts per tal que realitzi un dels actes descrits a l'apartat anterior ha de ser castigat amb pena de presó d'un màxim de dos anys i prohibició de contractar amb les administracions públiques per un període màxim de quatre anys."

3. Es modifica l'article 386 del Codi Penal vigent amb el text següent:

"Article 386. Tràfic d'influències

1. La persona que influeixi en una autoritat o en un funcionari amb prevalença de qualsevol situació derivada de la seva relació personal amb l'autoritat o el funcionari o un altre funcionari o autoritat per aconseguir una resolució que pugui generar, directament o indirectament, un avantatge indegut per a ella o per a una tercera persona, ha de ser castigada amb pena de presó màxima de dos anys. El tribunal pot, a més, imposar la pena de prohibició de contractar amb les administracions públiques per un període màxim de tres anys.
2. El funcionari influenciat ha de ser castigat amb les mateixes penes i suspensió de càrrec públic per un període màxim de tres anys.
4. L'autoritat influenciada ha de ser castigada amb les mateixes penes i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic.
3. Quan l'autor sigui funcionari i la influència derivi de la prevalença de les facultats inherents al càrrec o de qualsevol relació personal o jeràrquica, se li ha d'imposar pena de presó de tres mesos a tres anys i suspensió de càrrec públic per un període màxim de cinc anys.
5. Quan l'autor sigui autoritat i la influència derivi de la prevalença de les facultats inherents al càrrec o de qualsevol relació personal o jeràrquica, se li ha d'imposar pena de presó de tres mesos a tres anys i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic."

4. Es modifica l'article 386ter del Codi Penal vigent amb el text següent:

"Article 386 ter. Conseqüències accessòries

En relació amb les infraccions previstes en aquest capítol, el tribunal ha d'imposar, així mateix, les mesures següents:

- a) El comís del producte obtingut, en els termes previstos a l'article 70.
- b) Les altres mesures, referides a les persones físiques o a les persones jurídiques, esmentades a l'article 71.
- c) El reemborsament dels beneficis econòmics obtinguts en el marc de les accions irregulars realitzades."

5. Es modifica l'article 388 del Codi Penal vigent amb el text següent:

"Capítol sisè. Malbaratament de cabals públics

Article 388. Sostracció de béns públics

1. El funcionari que, amb ànim de lucre, sostregui cabals o efectes públics posats al seu càrrec per raó de les seves funcions, ha de ser castigat amb pena de presó de tres mesos a tres anys i inhabilitació per a drets públics fins a sis anys.

2. Si el fet revesteix especial gravetat atesos l'import d'allò sostret, el sector públic afectat o la naturalesa i la destinació dels cabals o efectes sostrets, s'ha d'imposar pena de presó de dos a cinc anys i inhabilitació per a drets públics fins a dotze anys.
 3. L'autoritat que, amb ànim de lucre, sostregui cabals o efectes públics posats al seu càrrec per raó de les seves funcions, ha de ser castigat amb pena de presó de dos a cinc anys d'inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic.
 4. La temptativa és punible.”
6. Es modifica l'article 389 del Codi Penal vigent amb el text següent:
- “Article 389. Administració deslleial del patrimoni públic*
1. El funcionari que tingui atribuïda, per raó de les seves funcions, competència per disposar, celebrar negocis jurídics o obligar en nom de qualsevol entitat pública o parapública i abusi en benefici propi o d'un tercer d'aquesta competència causant un perjudici a l'entitat, ha de ser castigat amb pena de presó d'un a quatre anys i inhabilitació per a drets públics fins a vuit anys.
 2. L'autoritat que tingui atribuïda, per raó de les seves funcions, competència per disposar, celebrar negocis jurídics o obligar en nom de qualsevol entitat pública o parapública i abusi en benefici propi o d'un tercer d'aquesta competència causant un perjudici a l'entitat, ha de ser castigat amb pena de presó d'un a quatre anys i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic.”
7. Es modifica l'article 391 del Codi Penal vigent amb el text següent:
- “Article 391. Intrmissió d'interessos privats en la funció pública*
1. El funcionari que, havent d'informar o resoldre, per raó del seu càrrec, en qualsevol classe de contracte, afer, operació o activitat, s'aprofita d'aquesta circumstància per forçar o facilitar-se qualsevol forma de participació, directa o per persona interposada, en aquests negocis o activitats, ha de ser castigat amb pena d'arrest i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a quatre anys.
 2. L'autoritat que, havent d'informar o resoldre, per raó del seu càrrec, en qualsevol classe de contracte, afer, operació o activitat, s'aprofita d'aquesta circumstància per forçar o facilitar-se qualsevol forma de participació, directa o per persona interposada, en aquests negocis o activitats, ha de ser castigat amb pena d'arrest i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic.
 3. El que es disposa a l'apartat 1 és també aplicable als perits, àrbitres, tutors, curadors o marmessors, substituint-se la pena d'inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic per la d'inhabilitació per a l'exercici de l'ofici o el càrrec.”

8. Es modifica l'article 392 del Codi Penal vigent amb el text següent:

"Article 392. Negociacions prohibides

1. El funcionari que, intervenint per raó del seu càrrec en qualsevol dels actes de les modalitats de contractació pública o en liquidacions d'efectes o havers públics, es concerta amb els interessats o faci ús de qualsevol altre artifice per defraudar qualsevol entitat pública o parapública, ha de ser castigat amb pena d'arrest i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a quatre anys.
2. L'autoritat que, intervenint per raó del seu càrrec en qualsevol dels actes de les modalitats de contractació pública o en liquidacions d'efectes o havers públics, es concerta amb els interessats o faci ús de qualsevol altre artifice per defraudar qualsevol entitat pública o parapública, ha de ser castigat amb pena d'arrest i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic.
3. El particular que es concerta amb l'autoritat o el funcionari per portar a terme els fets descrits a l'apartat anterior ha de ser castigat amb la mateixa pena d'arrest, a més de la prohibició de contractar amb les administracions públiques fins a sis anys."

9. Es modifica l'article 393 del Codi Penal vigent amb el text següent:

"Article 393. Abús d'informació privilegiada per part d'una autoritat o un funcionari

1. El funcionari que faci ús d'un secret del qual tingui coneixement per raó del seu ofici o càrrec, o d'una informació privilegiada, amb ànim d'obtenir un benefici econòmic per a ell o un tercer, ha de ser castigat amb pena de multa fins al triple del benefici perseguit, obtingut o facilitat i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a quatre anys. Si s'obté el benefici s'han d'imposar les penes en la seva meitat superior.
2. L'autoritat que faci ús d'un secret del qual tingui coneixement per raó del seu ofici o càrrec, o d'una informació privilegiada, amb ànim d'obtenir un benefici econòmic per a ell o un tercer, ha de ser castigat amb pena de multa fins al triple del benefici perseguit, obtingut o facilitat i inhabilitació d'entre deu i trenta anys per a l'exercici de càrrec públic. Si s'obté el benefici s'han d'imposar les penes en la seva meitat superior.
3. Si en resulta un perjudici greu per a la causa pública o per a tercers, la pena ha de ser de presó d'un a quatre anys i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a sis anys.
4. A l'efecte d'aquest Codi, s'entén per informació privilegiada tota informació de caràcter concret que es tingui exclusivament per raó del càrrec i que encara no hagi estat notificada, publicada o divulgada."

Disposició final

Aquesta llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.